
IS-BWYLLGOR LLES ECONOMAIDD

2 Hydref 2026

TEITL: Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam – Cymeradwyaethau Prosiect a Dyraniadau
Alwen Williams, Prif Weithredwr Dros Dro

AWDUR: Iain Taylor, AMION Consulting
Milly Cross, Rheolwr Rhaglen y Parth Buddsoddi

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r diweddaraf i Is-bwyllgor Lles Economaidd y CBC ar gyflawni Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.
- 1.2. Mae'r adroddiad hwn yn ceisio cymeradwyaeth i'r prosiectau a'r trefniadau partneriaeth canlynol:
- Rhaglen Grantiau SME yn Sir y Fflint, £2.5m
 - Rhaglen Grantiau SME yn Wrecsam, £2.6m
 - Rhaglen Trawsnewid Bysiau ar draws Sir y Fflint a Wrecsam, £17m
 - Costau Datblygu Prosiect Trafnidiaeth Cymru, £0.05m
 - Prosiect Seilwaith Porth Glannau Dyfrdwy, £3.5m
 - HyLine Gogledd, £0.5m
 - MASS Spectrometry Limited, £0.25m
- 1.3. Mae'r cais am arian ar gyfer y Rhaglenni Grant SME ar lefel sy'n talu'r gwariant ym Mlwyddyn 2 (y flwyddyn ariannol gyfredol) a Blwyddyn 3. Mae'r dyraniadau eraill a restrir uchod wedi'u cynnwys yng Nghynllun Cyflawni Blyneddol Blwyddyn 2 a gyflwynwyd i Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Derbyniwyd £14.3m ym mis Mawrth 2026 ar gyfer costau ym Mlwyddyn 1 a Blwyddyn 2. Mae angen rhai addasiadau i ddyraniadau cyfalaf a refeniw Blwyddyn 2 i gefnogi'r dyraniadau hyn, ond mae pob un o fewn y goddefiannau ac wedi'u cytuno mewn egwyddor gyda Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam. Bydd y broses adolygu a chymeradwyo ADP Blwyddyn 3 yn codi unrhyw newidiadau.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal, cymeradwyo'r dyraniad o £2.5m (cyfalaf a refeniw) i Gyngor Sir y Fflint ar gyfer Rhaglen Grantiau SME ac awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda Chyngor Sir y Fflint.
- 2.2. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal, cymeradwyo'r dyraniad o £2.6m (cyfalaf a refeniw) i Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam ar gyfer Rhaglen Grantiau SME ac awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.

- 2.3. Cymeradwyo'r cynnig gan Drafnidiaeth Cymru i fuddsoddi £10m o gronfeydd refeniw y Parth Buddsoddi yn Sir y Fflint a £7m o gronfeydd refeniw y Parth Buddsoddi yn Wrecsam i drawsnewid gwasanaethau bysiau i leoliadau cyflogaeth a sgiliau allweddol.
- 2.4. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal, awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda Chyngor Sir y Fflint am £10m o Refeniw Parth Buddsoddi i gefnogi'r Prosiect Trawsnewid Bysiau.
- 2.5. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal, awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam am £7m o Refeniw Parth Buddsoddi i gefnogi'r Prosiect Trawsnewid Bysiau.
- 2.6. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal, awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda Thrafnidiaeth Cymru am £50,007 o Refeniw Parth Buddsoddi i gefnogi'r Prosiect Seilwaith Bysiau.
- 2.7. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal a bod 31ten yn cwblhau'r Adolygiad Sicrwydd Achos Busnes, cymeradwyo'r dyraniad o £3.5m (cyfalaf) i Pochin Goodman Northern Gateway Limited i gefnogi prosiect seilwaith i ddatgloi tir datblygu tu mewn i Safle Treth Parth Buddsoddi Porth Glannau Dyfrdwy ac awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda Pochin Goodman Northern Gateway Limited.
- 2.8. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal, cymeradwyo'r dyraniad o £0.5m (refeniw) i Wales and West Utilities i gefnogi'r gwaith cyn-ddatblygu i ddatgloi buddsoddiad yn y dyfodol yn y prosiect Hyline Gogledd ac awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda Wales and West Utilities Limited.
- 2.9. Yn amodol ar Asesiad Rheoli Cymhorthdal, cymeradwyo'r dyraniad o £0.25m (cyfalaf) i MAAS Spectrometry Limited i gefnogi prosiect Ymchwil a Datblygu, sy'n ffurfio rhan o Raglen Arloesi'r Parth Buddsoddi, i greu peiriant sbectrometreg màs newydd i ddangos sut mae technoleg newydd yn cael ei gymhwyso i gefnogi twf gweithgynhyrchu a chyfluoedd allforio ac awdurdodi'r Prif Weithredwr mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i ymrwymo i Gytundeb Arian Grant gyda MAAS Spectrometry Limited.

3. Y RHESWM DROS Y PENDERFYNIAD

3.1. Cefndir y Rhaglen Grantiau SME

Mae'r Parth Buddsoddi (IZ) yn gweithredu drwy Gytundeb Rhwng Awdurdodau'r CBC, Cyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam a Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU. Mae'r cytundebau hyn yn caniatáu paratoi a chymeradwyo Cynlluniau Cyflawni Blynnyddol (ADP). Caiff y Cynlluniau Cyflawni Blynnyddol eu paratoi gan Weithgor Parth Buddsoddi (y ddau Arweinydd awdurdod lleol Parth Buddsoddi), eu cymeradwyo gan y CBC ac yna eu cymeradwyo gan LIC ac a Llywodraeth y DU.

Bydd ADP Blwyddyn 2 yn cael ei bennu gan broses adolygu a reolir gan LIC a Llywodraeth y DU ym mis Hydref 2026 a bydd yn cadarnhau gwerth y grant IZ ar gyfer Blwyddyn 2 (y flwyddyn ariannol bresennol). Mae cymeradwyaeth yr ADP ar gyfer "dyraniadau" cyllid ac nid yw'n darparu "cymeradwyaeth prosiect". Felly, mae'n rhaid ceisio cymeradwyaeth y CBC (fel mae wedi'i ddirprwyo i'r IBLE) i achosion busnes prosiect a sicrhau'r awdurdod gan y CBC i gwblhau'r broses sicrwydd ac ymrwymo i gytundebau ariannu.

Mae'r Cytundeb IAA yn disgrifio'r bwriad i bartneriaid awdurdod lleol yr IZ gyflwyno'r Rhaglen Grantiau SME ond nid yw'n nodi sut y dylid rheoli'r rhaglen hon o ran cyflawni. Pwrpas yr adroddiad hwn yw sicrhau'r awdurdod i ymrwymo i Gytundebau Arian Grant gyda Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam sy'n eu galluogi i reoli'r gwaith o gyflawni'r rhaglenni SME a reolir ganddynt fel y cyrff atebol am y rhaglenni hynny. Mae'n caniatáu i'r ddau Gyngor hawlio gwerth llawn y dyfarniad prosiect SME ar y pwynt y caiff y grant ei gynnig i'r buddiolwr. Felly, mae'r Cytundeb Cyllido Grant yn caniatáu am hawliadau yn seiliedig ar wariant a gafwyd a gwariant disgwylidig.

Mae DWF wedi'i benodi i gynnal Asesiad Rheoli Cymhorthdal ar gyfer y dyraniadau hyn i Gyngorau Sir y Fflint a Wrecsam.

3.2. Cefndir Trawsnewid Bysiau

Mae'r gwaith o ddatblygu prosiect trafndiaeth bws gyda'r thema Seilwaith IZ wedi cael ei arwain gan Drafndiaeth Cymru mewn partneriaeth agos â'r ddau dîm trafndiaeth yn yr awdurdodau lleol ac aelodau'r CBC. Ystyrir ei bod yn hanfodol, mewn ymateb i'r buddsoddiad IZ i dyfu safleoedd cyflogaeth allweddol yn Sir y Fflint a Wrecsam ac ehangu'r ddarpariaeth sgiliau ar safleoedd allweddol, y dylid gwella mynediad i'r cyhoedd. Bydd y gwelliannau o ran llwybrau, amserlen (yn cyd-fynd â shifftiau) ac ansawdd bysiau yn ysgogi'r defnydd ac yn caniatáu i fwy o bobl gael mynediad at sgiliau gweithgynhyrchu a chyflogaeth, gyda chefnogaeth y rhaglen IZ.

Penododd Trafndiaeth Cymru WSP i baratoi Achos Busnes i gyfiawnhau £17m o fuddsoddiad IZ mewn gwasanaethau bysiau ar draws Sir y Fflint a Wrecsam. Mae'r llwybrau a'r gwasanaethau penodol wedi'u cynllunio a'u cymeradwyo gan bob Aelod a thîm Arweiniol Trafndiaeth y ddau Awdurdod Lleol. Cytunwyd y byddai un achos busnes, a baratowyd gan TfW, yn sail i sicrhau'r buddsoddiad IZ, ond y byddai pob awdurdod lleol yn gyfrifol am gaffael y gwasanaethau yn lleol. Felly, mae gennym gymeradwyaeth i'r Achos Busnes a dwy gymeradwyaeth arall i'r awdurdod ymrwymo i ddau Gytundeb Arian Grant i ganiatáu i Sir y Fflint a Wrecsam ymestyn sgôp y trefniadau presennol neu gaffael gwasanaethau newydd. Yn y ddwy ardal, bydd y gwasanaethau newydd yn cefnogi'r trawsnewidiad ehangach i 'Rwydwaith Masnachfaint'.

Mae Crynodeb Gweithredol yr Achos Busnes ar gael yn Atodiad 1. Sicrhawyd yr Achos Busnes gan ymgynghoriaeth allanol, 31ten, sydd wedi rhoi cadarnhad yn dilyn adolygiad helaeth (gan gynnwys adborth ac ail-gyflwyno dogfen), y gellir cymeradwyo'r prosiect.

Mae DWF wedi'u penodi i ymgymryd â'r Asesiad Rheoli Cymhorthdal ar gyfer y prosiect hwn.

3.3. Cyllid Datblygu Prosiect ar gyfer Trafndiaeth Cymru

Mae gan y Parth Buddsoddi ddyraniadau ar gyfer "Astudiaethau Dichonoldeb" gyda'r bwriad o gefnogi datblygiad prosiectau allweddol i'w cefnogi gan y rhaglen IZ neu gronfeydd eraill.

Cymerodd datblygiad yr Achos Busnes Trawsnewid Bysiau, a grynhoir yn Atodiad 1, fwy o amser nag a gyllidebwyd i'w gytuno a'i sicrhau. Mae Trafnidiaeth Cymru yn gofyn am £4,452 i gefnogi'r costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â pharatoi achos busnes cytunedig.

Mae Trafnidiaeth Cymru hefyd yn arwain ar ddatblygu Achos Busnes Amlinellol mewn buddsoddiad cyfalaf yn y rhwydwaith bysiau. Er mwyn cefnogi'r gwaith hwn, mae Trafnidiaeth Cymru yn gofyn am £45,555.

Cyfanswm y refeniw y gofynnir amdano yw £50,007. Bydd hwn yn cael ei dynnu i lawr o'r cyllid astudiaethau'r Parth Buddsoddi a'r elfen refeniw o'r dyraniad cyfalaf i'r bws. Bydd gofyn i DWF gadarnhau a oes angen Asesiad Rheoli Cymhorthdal a'i gwblhau os oes angen.

3.4. **Prosiect Seilwaith Porth Glannau Dyfrdwy**

Mae Pochin Goodman Northern Gateway Limited yn berchen ar dir o fewn Safle Porth Glannau Dyfrdwy sydd y tu ôl i'r safle tu cefn i ITC a Leftfield Deeside. Mae gan y tir y potensial i gefnogi dros 1,100 o swyddi a £2.4m o GVA ychwanegol net ond mae angen cymorth grant i ariannu costau seilwaith ymlaen llaw.

Mae gan y prosiect ddyraniad cyfalaf o £3.5m yng Nghynllun Cyflawni Blynnyddol y Parth Buddsoddi, sy'n ddigon i gefnogi'r swm gofynnol o £3.5m.

Mae Aspinall Verdi wedi paratoi Achos Busnes a 31ten wedi'i Sicrhau. Mae'r broses sicrwydd wedi cadarnhau achos busnes derbyniol gydag un mater sy'n weddill o fewn yr Achos Economaidd sy'n cael ei ddatrys gan ymgynghoriaeth economeg trydydd parti.

Mae angen cymeradwyaeth amodol ar yr agwedd hon o'r achos busnes ar y prosiect. Mae'r ymgeisydd wedi sicrhau Asesiad Rheoli Cymhorthdal gan DWF LLP. Bydd y CBC yn ceisio dibynnu ar yr Asesiad hwn neu'n ymgymryd â'i Asesiad Cymhorthdal ei hun.

Fel y gall y prosiect wneud cynnydd cyflym ar y safle yn ddiweddarach eleni, gofynnir am gymeradwyaeth nawr, yn amodol ar ddatrys y broses Sicrwydd ac Asesiad Rheoli Cymhorthdal y gall y CBC ddibynnu arno.

3.5. **Prosiect Hyline Gogledd**

Cyflwynodd Wales and West Utilities y prosiect Hyline Gogledd i'r Parth Buddsoddi, yn dilyn cyfres o ddigwyddiadau ymgysylltu a gefnogwyd gan raglen clwstwr datgarboneiddio NEWID a'n diddordeb mewn archwilio sut y gallai sero net fod yn sbardun cadarnhaol ar gyfer datblygiad economaidd a buddsoddiad mewn gweithgynhyrchu uwch yng Ngogledd Cymru. Cyflwynwyd y prosiect mewn Templed IZ pwrpasol ar gyfer prosiectau Ymchwil a Datblygu a'i rannu â Bwrdd Arloesi Gogledd Cymru i'w drafod a chael eu mewnbwn. Roedd y Bwrdd Arloesi yn cefnogi'r prosiect ac roedd consensws y dylid ei ystyried i'w gymeradwyo gan yr IBLIE. Byddai'r prosiect yn gwneud cyfraniad sylweddol at amcanion sero net y Parth Buddsoddi ac yn cefnogi amcanion NEWID, Fforwm Datgarboneiddio Glannau Dyfrdwy yn ogystal â chefnogi Rhaglen Datgarboneiddio'r Parth Buddsoddi dan arweiniad Diwydiant Sero Net Cymru.

Mae gan y prosiect ddyraniad yn y Cynllun Cyflawni Blynnyddol y cytunwyd arno ac mae'n destun Asesiad Rheoli Cymhorthdal.

3.6. **MAAS Spectrometry Limited**

Mae MAAS Spectrometry Limited yn fusnes gweithgynhyrchu uwch yn Wrecsam sy'n creu dyfeisiau Sbectrometreg Màs o'r radd flaenaf ar gyfer gwahanol ddefnyddiau yn rhyngwladol. Mae gwerth y grant y gofynnwyd amdano a'r ffocws ar ymchwil a datblygu yn fwy na sgôp yr hyn oedd y Rhaglen Grant SME bresennol yn caniatáu i Wrecsam ei ddyrannu, felly mae'r cais wedi'i brosesu gan Uchelgais Gogledd Cymru, yn unol â'r darpariaethau yn y Cytundeb Rhyng-Awdurdod.

Mae'r Prosiect wedi'i egluro mewn Ffurflen Gais Prosiect Ymchwil a Datblygu ac fe'i cyflwynwyd i Fwrdd Arloesi Gogledd Cymru i'w adolygu a chael ei sylwadau. Roedd y Bwrdd Arloesi yn cefnogi cyflwyno'r prosiect i'r IBLIE am benderfyniad ariannu. Mae'r prosiect yn barod i ddechrau unwaith y bydd Cytundeb Cyllido Grant ac Asesiad Rheoli Cymhorthdal wedi'u paratoi.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Trosolwg o'r Prosiectau

4.1.1 Rhaglenni Grant SME

Mae Sir y Fflint a Wrecsam wedi bod yn hyrwyddo Grantiau SME ers dechrau 2026. Ar y cyfan, mae'r ymateb wedi bod yn ardderchog. Bydd y Cytundebau Arian Grant yn caniatáu taliadau i'r ddau Gyngor ar gyfer dyfarniadau sydd wedi'u gwneud hyd yma a fel bod modd rhoi adnoddau i rowndiau ariannu yn y dyfodol. Ar hyn o bryd mae grantiau wedi'u cyfyngu i brosiectau sy'n cefnogi achrediad a buddsoddiad mewn gweithgynhyrchu.

4.1.2. Rhaglen Grantiau SME Wrecsam

Mae Cynllun Grantiau Gweithgynhyrchu SME Wrecsam yn rhan o thema Cymorth Busnes Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam. Dyma fydd elfen gyntaf y rhaglen Parth Buddsoddi gaiff ei lansio yn Wrecsam a bydd yn cynnwys grantiau i gefnogi twf busnes yn y Sector Gweithgynhyrchu Uwch, hyd at uchafswm o £100,000 fesul dyfarniad.

Mae'r Cynllun Grantiau Gweithgynhyrchu SME wedi'i ddatblygu drwy gydweithio rhwng y Timau Busnes a Buddsoddi a Rheolwyr Rhaglen y Parth Buddsoddi o Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam a Chyngor Sir y Fflint. Oherwydd natur yr ardal economaidd a'r gadwyn gyflenwi drawsffiniol, mae'n bwysig cael rhaglen grant debyg yn gweithredu yn y ddwy ardal.

Mae'r broses wedi'i llywio gan ymgysylltu â busnesau trwy gydol datblygiad y 5 Porth Parth Buddsoddi, sydd wedi digwydd dros y 18 mis diwethaf. Bydd y grantiau yn cefnogi anghenion allweddol busnesau bach a chanolig yn y sector gweithgynhyrchu ac yn hyrwyddo twf a chynhyrchiant o fewn y busnesau gweithgynhyrchu uwch, tra'n cydymffurfio â chanllawiau technol Parth Buddsoddi Llywodraeth y DU.

Mae'r Grantiau Gweithgynhyrchu SME wedi'u dylunio i gefnogi pob busnes sy'n gwneud cais i gyflymu twf gweithgynhyrchu, trwy brynu offer gyda chyfalaf, cymorth arbenigol, addasiadau safle gwyrdd ac Ymchwil a Datblygu prosesau newydd. Mae'r grantiau'n cyd-fynd ag amcanion craidd Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam: £1bn mewn buddsoddiad sector preifat a chreu 6000 o swyddi gwerth uchel dros 10 mlynedd yn y sector gweithgynhyrchu uwch ar gyfer y ddau ranbarth.

Bydd Cynllun Grantiau Gweithgynhyrchu SME Wrecsam yn agored i fusnesau sydd wedi'u lleoli ac sy'n gweithredu ym Mwrdeistref Sirol Wrecsam. Bydd ceisiadau'n cael eu hasesu yn erbyn

meini prawf sy'n cefnogi cyflawni ymyrraeth bolisi Parth Buddsoddi Llywodraeth y DU a Chymru. Er mwyn cael cymaint o hyblygrwydd â phosib, bydd panel ariannu mewnol Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam yn gwneud argymhellion ar gyfer dyfarniadau cyllid, i'w cymeradwyo dan awdurdod dirprwyedig. Bydd manylion dyfarniadau llwyddiannus yn cael eu darparu i'r Bwrdd Gweithredol fel adroddiadau gwybodaeth am y cyfnod.

4.1.3. Rhaglen Grantiau SME Sir y Fflint

Mae'r Grantiau Gweithgynhyrchu SME yn rhan o elfen Cyllid Hyblyg y Parth Buddsoddi ac fe'u datblygwyd ar y cyd gan dimau Cyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, gan weithio ochr yn ochr â Rheolwyr Rhaglen o'r ddau awdurdod. Mae'r cynllun wedi'i siapia drwy ymgysylltiad cadarn â busnesau, a pherthnasoedd hirsefydlog â gweithgynhyrchwyr lleol, gan sicrhau bod y grantiau'n mynd i'r afael yn uniongyrchol ag anghenion blaenoriaeth busnesau bach a chanolig yn y sector ac yn helpu i yrru twf ar draws y rhanbarth.

Nod y Grantiau Gweithgynhyrchu SME yw cyflymu twf busnesau gweithgynhyrchu cymwys. Bydd cymorth ar gael ar gyfer:

1. Cyfalaf i brynu offer er mwyn cefnogi neu wella gallu gweithgynhyrchu busnesau SME.
2. Achrediad ac ardystiad ar gyfer prynu hyfforddiant a/neu gymorth ymgynghori i SME fel y gall gyflawni achrediad neu ardystiad er mwyn gwella mynediad at gyfleoedd cadwyn gyflenwi newydd gyda gweithgynhyrchwyr mwy a gwella trosiant a thwf y busnes.
3. Addasu a datgarboneiddio busnes ar gyfer prynu gwasanaethau ac addasiadau i adeiladau fel y gall busnesau SME drosglwyddo i weithrediadau mwy cynaliadwy.

Bydd y grantiau hyn werth hyd at £100,000 fesul cais a disgwylir i'r busnes gyfrannu o leiaf 30% o gyfanswm cost y prosiect neu'r gost brynu. Mae dyraniad o £3m wedi'i wneud o'r rhaglen Parth Buddsoddi ar gyfer y rhaglen grant hon gyda'r un swm wedi'i ddyrannu ar gyfer rhaglen Wrecsam.

Cynigir bod y Grantiau Gweithgynhyrchu SME yn cael eu rhedeg am gyfnod o dair blynedd ac yna'n cael eu hadolygu a'u gwerthuso yn seiliedig ar y dystiolaeth a gasglwyd o'u heffaith ar y busnesau sy'n cymryd rhan.

4.1.4. Trawsnewid Bysiau a Seilwaith

Mae Crynodeb Gweithredol yr Achos Busnes Llawn ar gael yn Atodiad 1.

Mae'r achos busnes hwn yn gofyn am £19.6m o gyllid refeniw dros naw mlynedd i wella gwasanaethau bws sy'n cysylltu trigolion Sir y Fflint a Wrecsam â safleoedd cyflogaeth mawr, yn enwedig Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy (DIP) ac Ystâd Ddiwydiannol Wrecsam (WIE).

O hyn, byddai £16.96m yn dod o gyllid Parth Buddsoddi (IZ), gyda'r £2.64m sy'n weddill yn dod o arian Rhyddhad Ardrethi Annomestig yn Sir y Fflint. Mae'n ffurfio un llinyn o raglen Parth Buddsoddi 10-mlynedd ehangach gwerth £160m sy'n cefnogi gweithgynhyrchu uwch, ochr yn ochr â sgiliau, cymorth busnes, a buddsoddiad ymchwil a datblygu.

Mae'r achos yn dadlau bod mynediad gwael i gludiant cyhoeddus yn cyfyngu ar gyfleoedd gwaith trigolion, yn culhau'r gronfa lafur sydd ar gael i gyflogwyr, ac yn cynyddu'r ddibyniaeth ar geir gyda thagfeydd ac allyriadau cysylltiedig. Mae'r pecyn arfaethedig yn cwmpasu 27 o wasanaethau a choridoriau bws, sy'n cynnwys llwybrau newydd, amllder uwch, ail-amseru, ac

oriau estynedig – sy'n cynrychioli cynnydd o tua 10% mewn cyllid bysiau cyhoeddus ledled Gogledd Cymru.

Mae data amddifadedd a pherchnogaeth ceir yn dangos bod llawer o'r gwelliannau a dargedir yn gwasanaethu cymunedau incwm is, dwysedd uwch sydd â mynediad cyfyngedig at geir - mae'r rhain wedi'u crynhoi yn ninas Wrecsam (gan gynnwys Parc Caia) ac yn fwy gwasgaredig ar hyd afon Dyfrdwy yn Sir y Fflint. Rhagwelir y bydd gwasanaethau gwell yn ehangu'r boblogaeth sydd o fewn taith 60 munud o DIP gan hyd at 38% a WIE hyd at 26%.

Mae modelu galw yn rhagweld y bydd teithiau bws i'r ddau safle hyn yn cynyddu 17% erbyn 2035 o'i gymharu â gwaelodlin "gwneud yr isafswm" – cynnydd o 12% yn DIP a 19% yn WIE – gydag oddeutu 90% o'r teithiau newydd yn cynrychioli newid modd o geir yn hytrach na thwf cyflogaeth pur. Mae buddsoddiad y pen yn uwch yn Wrecsam (£99.86) na Sir y Fflint (£79.90), sy'n adlewyrchu llwybrau hirach, mwy gwasgaredig Sir y Fflint ac felly'r costau uwch sy'n gysylltiedig, a'r potensial is i newid modd.

Mae arfarniad economaidd yn cynhyrchu cymhareb budd-cost o 1.0 ar effeithiau trafndiaeth craidd yn unig, sy'n codi i 1.3 unwaith y bydd effeithiau ehangach nad ydynt yn rhai trafndiaeth yn cael eu cynnwys – ynghyd â buddion heb eu meintio fel cynhyrchiant, twf GVA, a gwelliannau ansawdd bywyd, sydd gyda'i gilydd yn cynrychioli gwerth uchel am arian. Disgwylir achos busnes cyfalaf ar wahân sy'n cwmpasu seilwaith bysiau (mesurau blaenoriaeth, cyfleusterau i deithwyr) yn ddiweddarach yn 2026.

Bydd Cyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam yn rheoli cyflawniad hyn gyda'i gilydd, mewn partneriaeth â Thrafnidiaeth Cymru, gan osod contractau cychwynnol yn 2026/27 cyn i'r gwasanaethau drosglwyddo i fasnachfaint bysiau Gogledd Cymru o 2028/29 ymlaen. O ystyried hanes hir y ddau gyngor o reoli contractau bysiau sy'n derbyn cymorth, caiff yr achos ei gyflwyno fel un risg isel. Cytunwyd ar fformat achos busnes un cam gan UGC fel llwybr cymeradwyo cymesur.

4.1.5. Seilwaith Glannau Dyfrdwy

Mae Crynodeb Gweithredol yr Achos Busnes ar gael yn Atodiad 2.

Mae Pochin Goodman Northern Gateway Ltd (PGNGL) yn gofyn am £3.5 miliwn gan y Parth Buddsoddi i gyflawni Gwaith Galluogi Hanfodol ym Mhorth Glannau Dyfrdwy, safle cyflogaeth strategol 57 acer gyda chapasiti cyfleustodau cryf. Nod y gwaith yw gwneud y safle yn gwbl barod, fel y gall ddarparu unedau gweithgynhyrchu datblygedig o fewn 12-18 mis. Mae'r Achos Busnes Amlinellol hwn yn adeiladu ar Achos Amlinellol Strategol ym mis Mawrth 2025, a ofynnodd am £3.25m fel rhan o gyfanswm pecyn gwaith o £6.5m; mae'r cais wedi codi i £3.5m oherwydd chwyddiant, gyda phrisiau tendr yn cefnogi'r costau.

Mae Porth Glannau Dyfrdwy wedi'i leoli fel safle gweithgynhyrchu uwch o arwyddocâd cenedlaethol, a chyfeirir ato ym mhrosiectws ffatri Rolls-Royce SMR-MEP. Er gwaethaf diddordeb parhaus yn y farchnad, mae datblygiad wedi stopio oherwydd na all gwerthoedd masnachol rhanbarthol wrthbwysu'r gost uchel ymlaen llaw sy'n gysylltiedig â chyfleusterau gweithgynhyrchu pwrpasol. Byddai cyllid cyhoeddus ar gyfer seilwaith cynnar - ffyrdd, draenio, cyfleustodau, gwaith daear - yn datrys y bwch hyfywedd hwn ac yn caniatáu cyflawni Uned 01, gan gataleiddio datblygiad y safle ehangach.

Mae'r OBC yn gosod pedwar amcan: mynd i'r afael â'r prinder gofod gweithgynhyrchu Gradd A (1.15 miliwn troedfedd sgwâr o arwynebedd llawr), creu cyflogaeth gwerth uchel (1,100 o swyddi parhaol a 110 o swyddi adeiladu), sicrhau cynaliadwyedd amgylcheddol (adeiladu carbon isel, gweithredu sero-net), a sicrhau'r gwerth cymdeithasol mwyaf posib (egwyddorion GwerthwchiGymru, 15% o wariant lleol, prentisiaethau, cyflog byw go iawn). Mae'r cynnig yn cyd-fynd â Chynllun Twf Gogledd Cymru, blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar sero net a gweithgynhyrchu uwch, sectorau Strategaeth Ddiwydiannol y DU (awyrofod, niwclear, *semiconductors*), a Chynllun Datblygu Lleol Sir y Fflint.

Heb ymyrraeth, ni fyddai'r safle'n cael ei ddatblygu oherwydd yr hyn y mae'r OBC yn ei alw'n "methiant marchnad parhaus." Disgwylir i'r gwaith galluogi ddatgloi £43m o fuddsoddiad preifat yng Ngham 1 (gan godi i £110m+ ar draws y cyfnodau diweddarach), 1,100 o swyddi hirdymor, a £2.4m GVA ychwanegol net ym Mlwyddyn 1.

Mae arfarniad economaidd Llyfr Gwyrdd yn adnabod mai gwaith galluogi ar gyfer Uned 01 yw'r opsiwn a ffafrir, gyda Chymhareb Cost-Buddion o 1.79 (gwerth uchel am arian) a Gwerth Cymdeithasol Presennol Net o £6.64m, ochr yn ochr â buddion anariannol megis twf y clwstwr a manteision bioamrywiaeth. Byddai'r broses gyflawni yn defnyddio'r fframwaith GwerthwchiGymru a chontract Opsiwn C NEC4 gyda'r Contractwr wedi'i Gynnwys yn Gynnar.

Yn ariannol, mae'r cais o £3.5 miliwn yn cynrychioli 10% o gyfanswm y costau galluogi, ynghyd â £3.5 miliwn o gyllid preifat cyfatebol yng Ngham 1. Heb gymorth grant, mae elw'r datblygwr yn eistedd ar 2.77% - islaw'r trothwy hyfywedd - ond mae'n codi i 10% gyda'r grant, gan ddatgloi cyllid banc a chymeradwyaeth y bwrdd.

Mae'r prosiect yn cael ei ystyried yn risg isel ac yn gyflawnadwy: sicrhawyd caniatâd cynllunio llawn ym mis Tachwedd 2024, mae'r dull cyflawni yn cynnwys cyd-fenter brofiadol rhwng Goodman/NPL, ac mae'r gwaith galluogi wedi'i raglennu i'w gwblhau erbyn mis Hydref 2027, gyda chefnogaeth trefniadau llywodraethu a thracio buddion.

4.1.6. HyLine Gogledd

Mae HyLine Gogledd yn bib-linell hydrogen sy'n cysylltu i safleoedd diwydiannol pwysig, ynniddwys yng Nglannau Dyfrdwy a Wrecsam ynghyd â safleoedd ychwanegol ar hyd coridor y llwybr, sydd gyda'i gilydd yn cyfrif am dros 55% o alw ynni'r rhanbarth.

Mae bron pob un o'r safleoedd hyn yn gyfleusterau gweithgynhyrchu sy'n cwmpasu ystod o ddiwydiannau o weithgynhyrchu papur i gynhyrchu bwyd. Trwy ddarparu llwybr cost-effeithiol i ddatgarboneiddio ar lefel safle, gall y cyfleusterau hyn nid yn unig aros yn Sir y Fflint a Wrecsam am yr hirdymor ond hefyd ganolbwyntio eu buddsoddiad ar ddatblygu cyfleusterau, technegau a phrosesau gweithgynhyrchu uwch sy'n arwain y byd.

Nid yn unig y bydd y seilwaith hwn yn sicrhau y gellir cadw diwydiant yn y rhanbarth, ond bydd hefyd yn denu diwydiannau newydd i safleoedd tir llwyd sy'n wag ar hyn o bryd, gan ddarparu cynnig newydd ar gyfer buddsoddiad rhanbarthol yng Ngogledd Ddwyrain Cymru gan fuddsoddwyr o'r DU a thramor. Bydd y cymorth cychwynnol hwn o £0.5m yn caniatáu i WWU fwrw ymlaen â'r prosiect drwy Gam 2.1 (barod ar gyfer FEED) ac yn rhoi'r hyder i WWU baratoi ar gyfer cynnig cyd-fuddsoddi ar gyfer cyflawni Cam 2.2 (FEED), tybir ar hyn o bryd y bydd hynny'n £13m arall, yn dibynnu ar ddatblygiad pellach polisi galluogi'r farchnad (yn enwedig Modelau Busnes Trafnidiaeth Hydrogen) gan lywodraeth y DU.

Yn ogystal â hyn, mae'n debygol y bydd safleoedd gweithgynhyrchu datblygedig a gefnogir gan Ystâd Ddiwydiannol Wrecsam a Glannau Dyfrdwy, sy'n cyflogi tua 19,000 o bobl, yn gallu datgloi cyd-fuddsoddiad ychwanegol trwy gysylltiad â HyLine Gogledd (e.e. drwy dreialon newid tanwydd).

Fel partner cyflenwi craidd yng Nghlwtwr Datgarboneiddio Diwydiannol Gogledd Ddwyrain Cymru (NEWID), mae WWU wedi dangos y bydd cyflenwi rhwydwaith trafnidiaeth hydrogen rhanbarthol fel HyLine Gogledd yn:

- Arbed hyd at 27m tunnelli o allyriadau CO₂ cronus erbyn 2058
- Cyfrannu at greu hyd at 6,000 o swyddi lleol
- Cynhyrchu £17b o werth economaidd
- Datgloi gwerth cymdeithasol o hyd at £3.3b

4.1.7. MAAS Spectrometry Limited

Mae MAAS Spectrometry Limited yn fusnes yn Wrecsam sydd wedi'i leoli ym Mharc Technoleg Wrecsam. Am 4 blynedd roedden nhw'n gwmni ymchwil a datblygu Deep Tech pur. Fis Mehefin diwethaf fe wnaethon nhw leoli yn Wrecsam a dechrau gweithredu gyda gweithwyr. Mae MAAS Spectrometry Limited yn creu offerynnau gwyddonol tarfol (*disruptive*) ac, mewn rhai achosion, unigryw (Sbectromedrau Màs Mewn-organig), dim ond dau gwmni arall sydd â'r gallu i gynhyrchu'r dechnoleg hon, y ddau yn Americanaidd. Fe wnaeth un ohonynt, Alan McCall, sefydlu a gwerthu i Ametek. Cenhadaeth MAAS Spectrometry Limited yw creu a datblygu'r dechnoleg hon fel Cwmni Cymreig. Ar ôl nifer o ddegawdau yn y dechnoleg hon, mae Alan McCall ac Andrew Burrows wedi cynhyrchu offeryn gan ddefnyddio'r holl wersi a ddysgwyd a'r profiad a gawsant dros ddegawdau. Maen nhw'n awr eisiau mynd â'r dechnoleg hon i faes arall o offeryniaeth nad yw'r gystadleuaeth yn ymwneud ag ef. Byddai hyn yn arwain at dechnoleg unigryw a weir yng Nghymru yn unig. Yn ogystal, maent wedi ffurfio cysylltiadau â sefydliadau fel Prifysgol Wrecsam a llawer o gyflenwyr yr ydym yn bwriadu gweithio gyda nhw i weithgynhyrchu cymaint â phosib o'r dechnoleg yng Nghymru, gan felly gyfyng risgiau i'r gadwyn gyflenwi.

Nod y prosiect yw integreiddio ffynhonnell ïonau "Microwave Inductively Coupled Atmospheric Plasma" (MICAP) ar Sbectromedr Màs Aml-Gasglwr MAAS. Yn draddodiadol, mae gan y sbectromedrau màs hyn ffynhonnell ïon "Inductively Coupled Plasma" (ICP) sy'n defnyddio nwy Argon a Generadur RF pŵer uchel i gynhyrchu "fflam" o tua 6000-8000 gradd C sy'n ïoneiddio'r sampl. Mae'r ffynhonnell ion MICAP yn defnyddio nwy Nitrogen a generadur microdon pŵer uchel i gynhyrchu fflam o'r un tymheredd. Mantis gyntaf y ffynhonnell ïon hon yw costau rhedeg, mae cost Argon pur tua thair gwaith cost Nitrogen pur, byddai hyn ar ei ben ei hun yn arbed ~£50-£100K y flwyddyn mewn costau rhedeg i ddefnyddwyr. Yr ail fantais a'r un mwy cyffrous yw'r potensial i ddadansoddi elfennau sy'n draddodiadol yn dioddef o ymyraethau Argon yn y sbectromedr màs. Byddai elfennau fel Calsiwm neu Seleniwm er enghraifft sy'n cael eu dadansoddi ar hyn o bryd ar systemau celloedd taro drud iawn, cymhleth iawn, yn gallu cael eu dadansoddi'n hawdd, heb ymyrraeth, ar sbectromedr màs ffynhonnell MICAP. Meysydd allweddol eraill o ddylunio yw Electro Magnet wedi'i lamneiddio a fframwaith/mainc sy'n darparu 'shielding' RF a gorchuddion gwydr ffibr.

Bydd y prosiect yn cael ei gyflawni gan Alan McCall, y Prif Swyddog Gweithredol. Rhagwelir y bydd y prosiect yn rhedeg am 12-15 mis, gyda thri mis arall wrth gefn os bydd angen. Mae'r prosiect hwn yn ceisio creu offeryn cenhedlaeth newydd nad yw'n bodoli yn dechnolegol yn

unrhyw le arall yn y byd. Mae wrth wraidd 'Deep Tech' ac felly trwy ddiffiniad mae ar frig arloesedd, gyda phwyslais cryf iawn ar Weithgynhyrchu Uwch mewn meysydd fel Opteg Ïonau, Peiriannu Manwl, Technoleg Faciwm a Thechnoleg Mowntio Arwyneb. Bydd y prosiect hwn yn cynhyrchu 'Gwybodaeth a dealltwriaeth Dechnegol ac yn darparu swyddi medrus iawn, gan gynnwys Gwyddonydd Datblygu MC ICPM a Pheiriannydd Datblygu/Profi a Gosod. Gobeithir hefyd y gallwn ddechrau hyfforddi a datblygu ein Technegwyr ein hunain i gynhyrchu offerynnau yn y dyfodol.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 5.1. Mae'r prosiectau a nodir yn y papur hwn wedi'u cynnwys yn y Cynllun Cyflawni Blyneddol y cytunwyd arno. Mae pob un ohonynt yn gallu sicrhau'r adnodd a ddyrannwyd o fewn y rhaglen. Unwaith y cytunir ar lif arian manwl ar gyfer gwariant gyda phob prosiect, gellir diweddaru'r cyfalaf a'r dyraniadau refeniw yn-y-flwyddyn gyda diweddariadau i'r ADP ar gyfer Blwyddyn 3.
- 5.2. Disgwylir i'r rhaglenni Grant SME gyflawni'n agos at y dyraniadau ym Mlwyddyn 2 a bydd y cyllid a nodir yn y papur hwn yn talu'r costau disgwyledig ym Mlwyddyn 3. Disgwylir i'r prosiect trawsnewid bysiau hawlio arian o Flwyddyn 3 ymlaen, ond os gellir sicrhau cyflawniad ym Mlwyddyn 2, yna gellir diweddaru'r dyraniadau yn ADP 3. Mae gan brosiect Porth Glannau Dyfrdwy ddyraniad ym Mlwyddyn 2, ond efallai y bydd rhan o hyn yn llithro i Flwyddyn 3. Bydd amseriad MAAS Spectrometry a HyLine Gogledd yn cael ei gadarnhau yn y Cytundebau Arian Grant, dyrennir arian iddynt ym Mlwyddyn 3 yr ADP.

6. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 6.1. Mae'r argymhellion yn cymeradwyo'r dyraniadau cyllid prosiect penodedig y Parth Buddsoddi ac, lle bo'n berthnasol, dirprwyo awdurdod i'r Prif Weithredwr i ymrwmo i'r Cytundebau Cyllido Grant cysylltiedig yn dilyn yr ymgynghoriadau a nodwyd. Bydd cwblhau'r cytundebau hynny yn creu rhwymedigaethau cyllido rhwymol a dim ond ar ôl i'r amodau rheoli cymhorthdal perthnasol a sicrwydd achos busnes a nodir yn yr argymhellion gael eu cwblhau'n foddhaol. Nodir bod y penderfyniadau arfaethedig o fewn fframwaith Cynllun Cyflawni Blyneddol y Parth Buddsoddi cymeradwy, MOU a Fframwaith Cytundeb Rhyng-Awdurdod.

ATODIADAU:

Atodiad 1:	Crynodeb Gweithredol yr Achos Busnes Trawsnewid Bysiau
Atodiad 2:	Crynodeb Gweithredol Achos Busnes Porth Glannau Dyfrdwy
Atodiad 3:	Ffurflen Gais HyLine Gogledd
Atodiad 4:	Ffurflen Gais MAAS Spectrometry
-

DOGFENNAU CEFNDIR (*ar gael ar gais oherwydd cyfrinachedd*)

1. Adroddiad Cyngor Sir y Fflint ynglŷn â: Grantiau SME
 2. Adroddiad Cyngor Wrecsam ynglŷn â: Grantiau SME
 3. Achos Busnes Llawn Trawsnewid Bysiau
 4. Achos Busnes Llawn Porth Glannau Dyfrdwy
-

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swydddog Monitro:

"Yn amodol ar gwblhau'r gofynion rheoli cymhorthdal a sicrwydd a nodwyd yn yr argymhellion yn foddhaol, a chwblhau'r Cytundebau Cyllido Grant trwy'r broses gymeradwyo dirprwyedig arfaethedig, nid oes gennyf unrhyw wrthwynebiad i'r penderfyniadau a geisir."

ii. Swydddog Cyllid Statudol:

"Nid oes gennyf unrhyw wrthwynebiad i'r penderfyniadau a geisiwyd ac mae'r dyraniadau a ddyfynnwyd ar gyfer y prosiectau unigol o fewn symiau cyllideb y Parth Buddsoddi a oedd wedi eu cynnwys yn y Cynllun Cyflawni Blynyddol a gyflwynwyd i'r is-bwyllgor hwn ym mis Gorffennaf."